

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

2 vtrum in hominibus debeant esse diuersi status, siue diuersa officia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

tionem in genere claudunt, non in specie: quoniam commune ge...

tedat, & pedes in terra firmentur &c. membra mediâ conuenienti...

Ad PRIMVM ergo dicendum, qd rectitudo inquit hmoi, nō pñer ad rōnem status, sed solū...

Ad SECVDVM dicendum, qd immobilitas non sufficit ad rōnē status. Nā ēt sedens, uel iacēs...

Ad TERTIVM dicendum, qd officii dī p comparationē ad actū: gradus aut dī fm ordinē superioritatis...

ARTICVLVS II.

Utrum in Ecclesia debeat esse diuersitas officiorum, seu statuum.

Ad SECVDVM sic proceditur. Videtur qd in Ecclesia non...

ratio diuersitatis secundum officium. Decor vero ordinis appropriatur gradui, ut ratio diuersitatis secundum gradum.

ordo omnis. facolytus &c. consequens est qd clericatus non statum, sed officium cōstituit, cuius signum est qd clericos in duos statum...

¶ 2 Præ. Natura non facit p multa quod potest facere per unum: sed operatio gratiæ est multo ordinatior, quâ operatio naturæ.

¶ 3 Præ. Bonum Ecclesiæ maxime uidetur in pace consistere, secundum illud psal. 147. Qui posuit fines tuos pacem.

SED CONTRA est, qd in Psal. 44. ad laudem Ecclesię dicitur, quod est circumamicta: uarietate. ubi * gl. dicit, quod doctrina apostolorum, & confessione martyrum, & puritate uirginū, & lamento penitentū ornatur Regina. i. Ecclesia.

RESPON. Dicendum, quod diuersitas statuum, & officiorum in Ecclesia ad tria pertinet. Primo quidem ad pfectionem ipsius Ecclesiæ. Sicut. n. in rerū naturalium ordine pfectio, quę in Deo simpliciter & uniformiter inuenitur, in uniuersitate creaturarū inueniri nō poterit, nisi difformiter & multipliciter: ita etiam plenitudo gratiæ, quę in Christo sicut in capite adunatur, ad membra eius diuersi mode redūdatur, ad hoc qd corpus Ecclesiæ sit pfectum. Et hoc ē qd Aposto. dicit ad Ephes. 4. Ipse dedit quosdam quidem apost. quosdam aut prophetas, alios autem...

ratio diuersitatis secundum officium. Decor vero ordinis appropriatur gradui, ut ratio diuersitatis secundum gradum. ¶ In eodem articulo tertio in responsione ad secundum, dubium occurrit circa illud, Diuersitas uitarum accipitur secundum diuersos actus, qui conueniunt homini secundum seipsum. Officia autem distinguuntur secundum actus, qui referuntur ad alios. Videtur enim hoc esse falsum, eo quod uita actiua manifeste attenditur secundum actum, qui referuntur ad alium, scilicet ad proximum, ut patet ex supradictis de uita actiua.

probaturque id ex eo quod prima tonsura inchoatio quedam ordinis est, quę constat ad officium spectare. Ad auctoritatem demum Anselmi, & similes, quę forsan multe adduci possent, unico uerbo responderi potest, quod non ita stricte & proprie status nomine uſi sunt; sed per statum intellexerunt conditionē, quasi dicerent. Quatuor sunt conditiones hominum &c. in qua significatione frequens uidetur uſus esse.

¶ Super Questionis 18. Articulum primum.

¶ In artic. 1. eiusdem in responsione ad tertium collige, & inde retine differentiam inter officium, gradum, & statum ecclesiasticum, ut intelligas sequentia.

¶ Super Questionis 183. Articulum secundum & tertium.

¶ In artic. 2. & 3. aduerte quod diuersitas officiorum, graduum, & statuum in ecclesia non ita ordinatur ad hæc tria, scilicet, pfectionem, actionem, & decorem, quod singula singulis propria sunt, puta, pfectio statui, actio officio, & decor gradui: quoniam in quolibet hominum omnia inueniuntur. In statibus namque inuenitur non solum pfectio, sed etiam & decor, seu ordo. Et similiter in officiis eadem tria inueniuntur, & similiter in gradibus, ut de se patet: sed pfectio appropriatur statui, ut ratio diuersitatis secundum statum. Actio uero appropriatur officio, ut ratio diuersitatis secundum officium. Decor uero ordinis appropriatur gradui, ut ratio diuersitatis secundum gradum.

¶ Ad

¶ Ad hoc dicitur, qd ipse actus actiue uite potest considerari dupliciter. Primò, ut est exercitium hominis studentis tali uite, seu actui. Est namque actus uirtutis, qui bonum reddit habentem, & sic constituit uitam actiuam: quoniam ut in litera dicitur, vita dicitur absolute, hoc est uiuere dicitur quod secundum seipsum, & non relatiue ad aliud. Et propterea actus, in quantum sunt differentes uite, considerantur, ut conueniunt homini secundum seipsum hoc est, secundum quod uiuere in seipsum uiuere bene disponunt. Alio modo considerantur, ut referuntur ad alios: sicut docere, ad eum qui docetur, & iudicare, ad eum qui iudicari ordinatur. Et sic sunt actus distinguunt officia: & hæc sufficiant etiam pro quarto articulo. Discussa sunt siquidem, quæ in illo sunt in principio huius questionis.

Euangelistas, alios autem pastores, & doctores ad consummationem Sanctorum. Secundò autem pertinet ad necessitatem actionum, quæ sunt in Ecclesia necessaria. Oportet autem ad diuersas actiones diuersos homines deputari ad hoc quod expeditius, & sine confusione omnia peragantur. Et hoc est, quod Apostolus dicit ad Romanos 12. Sicut in uno corpore multa membra habemus, omnia autem membra non eundem actum habent: ita multi unum corpus sumus in Christo. Tertio hoc pertinet ad dignitatem, & pulchritudinem Ecclesie, quæ in quodam ordine consistit. Unde dicitur 3. Regum 10. quod uidentem Regina Saba omnem Sapientiam Salomonis, & habitaculum seruatorum, & ordines ministrantium non habebat ultra spiritum. Unde & Apostolus dicit 2. ad Timotheum 2. quod in magna domo non solum sunt uasa aurea, & argentea: sed & lignea, & fictilia.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod diuersitas statuum, & officiorum non impedit Ecclesie unitatem, quæ perficitur per unitatem fidei & charitatis, & mutua subministratio nis, secundum illud Apostolus ad Ephesios 4. Ex quo rotum corpus est compactum: scilicet per fidem, & conexum. I

per charitatem, per omnem iuncturam subministratio nis, dum scilicet unus alii seruit.

AD II. Dicendum, quod sicut natura non facit per multa, quod potest facere per unum: ita etiam non coarctat in unum id, ad quod multa requiruntur, secundum illud Apostolus 1. ad Corinthios 12. Si totum corpus oculus, ubi auditus? Unde & in Ecclesia, quæ est corpus Christi, oportuit membra diuersificari, secundum diuersa officia, status & gradus.

AD III. Dicendum, quod sicut in corpore naturali, membra diuersa continentur in unitate per uirtutem spiritus uiuificantis, quo abscedente membra corporis separantur: ita etiam in corpore Ecclesie conseruatur pax diuersorum membrorum uirtute Spiritus sancti, qui corpus Ecclesie uiuificat, ut habetur Ioan. 6. Unde Apostolus dicit ad Ephesios 4. Solliciti serua re unitatem spiritus in uinculo pacis. Discedit autem aliquis ab hac unitate spiritus, dum querit quæ sibi sunt propria: sicut etiam in terrena ciuitate pax tollitur ex hoc, quod ciues singuli quæ sua sunt, querunt. Alioquin per officiorum, & statuum distinctionem tam mentis, quam in ciuitate terrena magis pax conseruatur, in quantum per hæc plures sunt, qui comunicant actibus publicis. Unde & Apostolus dicit 1. ad Corinthios 12. quod Deus temperauit nos, ut non sit schisma in corpore, sed pro inuicem solliciti sint membra.

ARTICVLVS. III.

Verum officia distinguantur per actus.

AD TERTIVM sic proceditur. Videtur, quod officia non distinguantur per actus. Sunt enim infinitæ diuersitates humanorum actuum tam in spiritualibus, quam temporalibus: sed infinitorum non potest esse certa distinctio: ergo per diuersitates actuum non potest esse humanorum officiorum certa distinctio.

¶ Prat. Vita actiua & contemplatiua actus distinguuntur, ut dicitur esse distinctio officiorum a distinctione actuum. Ergo officia distinguuntur per actus. ¶ 3. Prat. Ordines etiam ecclesiastici distinguuntur per actus, videtur sequi quod actus officiorum, graduum, & statuum differentia, quia diuersimodè in suis personis non ergo videtur, quod officia distinguantur per actus distinguuntur. Sed contra est, quod illud officium est, quod officium ab efficiendo est officium, propter decorem sermonum literarum: sed efficere pertinet ad actionem per actus distinguuntur.

RESPON. Dicendum, quod actus in membris Ecclesie, ad tria ordinantur: actionem, actionem, & decorem: & hinc triplex distinctio diuersitatis fidelium. Una quidem, per respectum ad personam, hoc accipitur differentia statuum, propter alios perficietores. Alia uero distinctio respectum ad actionem, & hæc distinctio officiorum. Dicitur enim in diuersis officijs sunt ad diuersas actiones deputati. Alii respectum ad ordinem pulchritudinis ecclesie, & secundum hoc accipitur differentia personarum, ut in eodem statu, vel officio uisus est prior. Unde & in Psal. 47. dicitur decorem teram. Deus in gradibus eius cognoscitur.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod diuersitas humanorum actuum est infinita, dum hanc non distinguuntur officia, sed formalem diuersitatem, quæ accipitur per diuersas species actuum, secundum quas actus non sunt infiniti.

AD SECUNDVM dicendum, quod uita diuersa ideo diuersitas uitarum accipitur secundum actus, qui conueniunt hominibus. Sed officientia, qua sumitur nomen officij est, importat actionem tendentem ad unum, dicitur in 9. Meta. Et ideo officia distinguuntur per actus, qui referuntur ad unum, dicitur doctor habere officium, quæ actus alius: & ideo Illidor. dicit, quod officium, quisque illa agat, quæ nulli officium debet, sed proficit omnibus.

AD TERTIVM dicendum, quod diuersitas officiorum, & graduum secundum diuersitates actuum dicitur est contingit, si quæ ita in se differant, puta, cum aliquis deputatur ad altiorum, simul est hoc habere & officium, & ulterius quendam perfectionis statum actus sublimitatem, sicut patet de episcopo, autem ecclesiastici specialiter distinguuntur diuersa officia. Dicit enim Illidor. Officiorum plurima genera sunt, sed principalis est, quod in sacris diuini que reuelantur.

ARTICVLVS. IIII.

Verum differentia statuum attendatur secundum proficientes, & perfectos.

AD QVARTVM sic proceditur. Videtur, quod officia statuum non attendantur secundum proficientes, & perfectos. Diuersitates diuersæ sunt species, & differentie: sed differentia inchoationis, proleptus, diuidentur gradus charitatis, ut